

DECIZIE

17 septembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul	Nicolae Clima
Judecătorii	Vera Macinskaia, Sveatoslav Moldovan, Valeriu Doagă, Ion Corolevski

examinând recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Pro Leasing” în proces de lichidare și Banca Comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Șipovalova împotriva Societății cu răspundere limitată „Pro-Leasing” în proces de lichidare, Banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, radierea gajului, nulitatea gajului, separarea bunului, înregistrarea dreptului de proprietate, ridicarea sechestrelor, împotriva hotărârii Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2014, prin care acțiunea a fost admisă parțial,

c o n s t a t ă:

La 07 martie 2014, Elena Șipovalova a depus în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu răspundere limitată „Pro-Leasing” în proces de lichidare, Banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate, radierea gajului, nulitatea gajului, separarea bunului, înregistrarea dreptului de proprietate, ridicarea sechestrelor.

În motivarea acțiunii Elena Șipovalova a invocat că la 03 mai 2011 a semnat cu SRL „Pro-Leasing” contractul de leasing financiar nr.0052-2010. Obiectul contractului de leasing financiar menționat este procurarea în proprietate de către Elena Șipovalova prin intermediul SRL „Pro-Leasing” în baza leasingului financiar a autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZB LA28510.

Punctul 3.5 din contractul de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011 prevede că „Locatarul” - Șipovalova Elena, obține dreptul de proprietate asupra bunului doar în cazul exercitării depline și în termen a obligațiilor contractuale, inclusiv achitarea tuturor sumelor și penalităților indicate în contract. Transmiterea dreptului de proprietate are loc în baza Actului de predare în proprietate, semnat de către părți.

Potrivit pct. 7.1 din contract locatarul Șipovalova Elena, achită locatorului valoarea obiectului leasingului în rate de leasing și alte plăți prevăzute de contract,

inclusiv dobînda de leasing unică, în conformitate cu graficul de achitare stabilit prin Anexa nr.4 la contract.

În conformitate cu ordinele de plată Elena Șipovalova a achitat integral sumele de plată față de SRL „Pro-Leasing”.

Potrivit pct. 6.1 din contractul de leasing financiar, transmiterea bunului va fi efectuată în baza unui act de predare-primire, conform anexei nr. 1 la contract pe care locatarul îl va semna în mod obligatoriu.

În așa mod, locatarul Elena Șipovalova și-a onorat integral și corespunzător toate obligațiunile asumate în baza contractului de leasing financiar.

Conform pct.12.1 din contractul de leasing financiar, dreptul de proprietate asupra bunului este transmis locatarului doar cu condiția executării integrale a obligațiunilor contractuale, inclusiv achitarea tuturor plăților prevăzute la pct.7.1 din contract.

La 09 octombrie 2013 s-a adresat către BC „Moldindconbank” SA cu cerere privind radierea gajului constituit asupra autoturismului, deoarece este menționat ca creditor conform prevederilor contractului de leasing financiar, iar conform pct.4.1.5. din contract locatarul va coopera cu creditorul și autoritățile RM în modul cerut de creditor și legislația RM, dacă este necesar, și va urma noile instrucțiuni de plată a ratelor de leasing formulate de către creditor. Creditorul, BC „Moldindconbank” SA a primit plățile la contul bancar a SRL „Pro-Leasing”.

Potrivit pct.12.9 din contractul de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011, locatarul este informat că la momentul semnării contractului respectiv, bunul este gajat în favoarea creditorului.

Conform pct. 4.2.5 și pct. 4.2.6 locatorul s-a obligat ca în caz de executare integrală și în termen a obligațiunilor de către locatar, inclusiv achitarea tuturor plăților prevăzute de contractul de leasing financiar, să asigure radierea gajului asupra bunului din Registrul gajului bunurilor mobile, în cazul în care bunul este gajat și să semneze cu locatarul Actul de predare în proprietate a bunului.

Drept urmare, la 09 octombrie 2013, Elena Șipovalova a solicitat administratorului procedurii de insolvență al SRL „Pro-Leasing”, dl Oleg Muntean, radierea gajului și transmiterea autoturismului în proprietatea sa.

Adresările către BC „Moldindconbank” SA și SRL „Pro-Leasing” privind radierea gajului au rămas fără răspuns.

De asemenea, pct.4.2.5 din contractul de leasing financiar menționează că „Locatorul” se obligă în caz de executare integrală și în termen a obligațiunilor de către „Locatar”, inclusiv achitarea tuturor plăților prevăzute de prezentul contract, să asigure radierea gajului asupra bunului din registrul bunurilor, în cazul în care bunul este gajat.

Punctul 12.9 din contractul de leasing financiar stipulează că la momentul semnării prezentului contract bunul este gajat în favoarea creditorului, adică în favoarea BC „Moldindconbank” SA.

Elena Șipovalova și-a onorat corespunzător și integral obligațiunile sale din contractul de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011, ultimele achitări fiind efectuate la 02 septembrie 2013, respectiv 01 noiembrie 2013.

În circumstanțele date, este evident că SRL „Pro-Leasing” urmează să asigure radierea gajului constituit asupra autoturismului și să perfecteze Actul de transmitere în proprietate a autoturismului.

Totodată a menționat că la momentul semnării contractului de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011, SRL „Pro-Leasing” nu a comunicat Elenei Șipovalova care sunt condițiile obligației pe care o garantează bunul procurat în baza contractului de leasing financiar menționat și care sunt consecințele în cazul în care SRL „Pro-Leasing” nu-și va onora sau onora necorespunzător obligația garantată, iar degrevarea de sub sarcina gajului, conform Legii gajului, trebuie să o elibereze banca, care la rîndul ei este condiționată de onorarea obligațiunilor de către SRL „Pro-Leasing” pe contractul de credit. Deci, constatăm existența unui cerc vicios.

În drept, raporturile juridice în cauză sunt guvernate de următoarele acte normative: Codul civil - art.923-930; Legea cu privire la leasing nr.59-XVI din 28 aprilie 2005.

Potrivit art.6 al Legii cu privire la leasing, forma juridică a operațiunilor de leasing este contractul de leasing dintre locator și locatar și contractul de vânzare-cumpărare (furnizare) dintre locator și vânzător (furnizor), fie un contract complex, încheiat în condițiile art.7 și 8. Art.7 și 8 din Legea cu privire la leasing prevăd clauzele contractului de leasing.

Art. 9 din Legea cu privire la leasing stipulează că locatorul își menține dreptul de proprietate asupra bunului dat locatarului în posesiune și folosință temporară.

Riscul distrugerii, al pierderii sau al deteriorării accidentale a bunului se transferă locatarului în momentul în care acesta preia bunul dacă contractul de leasing nu prevede altfel. Din acest moment, locatarul poartă răspundere pentru orice prejudiciu suferit de locator.

În cazurile prevăzute la art. 11 alin. (2) lit. a) și b) din Legea cu privire la leasing, locatarul poate obține dreptul de proprietate asupra bunului dacă contractul de leasing nu prevede altfel.

Dacă locatarul execută contractul de leasing, locatorul sau un terț nu poate pretinde la bun, cu excepția cazurilor prevăzute de lege sau de contract.

În cazul dat, este prevăzut expres în contract că, după onorarea deplină a obligațiilor pe contractul de leasing financiar, locatarul, adică Elena Șipovalova va dobîndi dreptul de proprietate asupra bunului, adică autoturismului.

Art. 16 din Legea cu privire la leasing garantează dreptul de proprietate al dnei Elenei Șipovalova asupra bunului care constituie obiectul contractului de leasing financiar, după cum urmează:

Locatarului i se asigură protecția drepturilor asupra bunului, primit în bază de contract de leasing în posesiune și folosință temporară, în aceeași măsură ca și protecția stabilită de legislația civilă asupra dreptului de proprietate.

Contractul de leasing își menține efectul pe întreaga sa durată și în uzurile în care, după încheierea sa, legislația stabilește norme care înrăutățesc situația părților.

Prin urmare, reieșind din alin.(3) al art. 16 și în cazul înrăutățirii situației părților, dreptul de proprietate al locatarului asupra bunului este garantat de Legea cu privire la leasing, chiar și în cazul insolabilității locatorului. Reieșind din norma data, nici administratorul procedurii de insolabilitate nu poate lua în posesie și administrare bunul conform hotărîrii Curții de Apel Bălți din 30

septembrie 2013, bunul aflat în posesia dnei Șipovalova Elena în baza contractului de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011.

Cu atât mai mult că sunt și alte norme legale din Codul civil care garantează dreptul de proprietate asupra bunului procurat în leasing, chiar și împotriva viciilor juridice constituite sub formă de gaj.

În partea revendicării bunului procurat în leasing se poate face numai în cazurile strict prevăzute de lege și anume conform art.17 din Legea cu privire la leasing, locatorul are dreptul la revendicarea bunului obiect al leasingului în modul stabilit de prezenta lege, Codul civil și de contractul de leasing. Locatorul are dreptul la revendicarea incontestabilă a bunului dat în leasing în cazul în care locatarul:

- a) utilizează bunul cu încălcarea esențială a clauzelor contractuale sau contrar destinației acestuia;
- b) limitează accesul locatorului la bun;
- c) nu achită rata de leasing mai mult de 30 de zile calendaristice de la scadența stabilită în contractul de leasing;
- d) nu restituie obiectul leasingului dacă acest fapt este prevăzut în contract.

Revendicarea incontestabilă a obiectului leasingului se face conform procedurii în ordonanță (procedura simplificată) reglementată de Codul de procedură civilă.

Astfel, la 03 mai 2011, între SRL „Pro-Leasing” și Elena Șipovalova a fost încheiat contractul de leasing financiar nr. 0052-2011.

Conform art.9 alin.(3), art. 11 alin.(2) lit. a), art.13. alin.(1) lit. e) a Legii cu privire la leasing, pct. 5.1.4. din contractul de leasing financiar, Elena Șipovalova în calitate de locatar, în momentul achitării ratelor de leasing a obținut dreptul de proprietate în privința autoturismului. Or, SRL „Pro- Leasing”, în virtutea raporturilor contractuale de leasing a achiziționat automobilul la cererea locatarului pentru a-i asigura posesia și folosința temporară a bunului procurat contra plății ratelor de leasing, iar la expirarea contractului de leasing financiar urmînd să respecte opțiunea locatarului de a obține dreptul de proprietate asupra autoturismului, întinderea dreptului de proprietate asupra autoturismului a SRL „Pro-Leasing” fiind condiționată de momentul achitării integrale de către Locatar (Șipovalova Elena) a obligațiilor de plată conform contractului de leasing financiar.

Astfel, existența dreptului de proprietate al SRL „Pro-Leasing” în privința autoturismului este condiționat de realizarea condiției - achitarea integrală a ratelor de leasing.

La momentul constituirii gajului în favoarea BC „Moldindconbank” SA dreptul de proprietate al SRL „Pro-Leasing” în privința autoturismului era afectat de modalități. Or, obținerea dreptului de proprietate asupra autoturismului s-a realizat la cererea Locatarului - Șipovalova Elena în scopul transmiterii în leasing, motiv din care alegerea nu putea avea loc în lipsa raporturilor de leasing, implicând în acest sens imposibilitatea identificării obiectul contractului de gaj al bunului viitor.

În acest sens, conform art.557 alin.(9) Codul civil, gajul constituit asupra autoturismului în vederea garantării obligațiilor SRL „Pro-Leasing” față BC „Moldindconbank” SA este afectat de aceleași modalități, urmînd a fi stins

concomitent cu încetarea dreptului de proprietate al SRL „Pro-Leasing” în privința bunului ce formează obiectul contractului de leasing financiar.

Din momentul achitării integrale de către Șipovalova Elena a ratelor de leasing, SRL „Pro-Leasing” a pierdut dreptul de proprietate asupra autoturismului, motiv din care grevarea cu gaj a dreptului său de proprietate nu poate subzista ulterior stingerii dreptului de proprietate în privința obiectului gajului - bunul ce formează obiectul contractului de leasing financiar. Or, SRL „Pro-Leasing” conform prevederilor art.456 alin. (2) Codul civil, nu a fost în drept de a greva cu gaj drepturile terților în scopul garantării propriilor obligații.

Conform pct.4.1.5 din contractul de leasing financiar, SRL „Pro-Leasing” a fost în drept să gajeze bunul și toate drepturile care rezultă din contractul de leasing financiar în favoarea BC „Moldindconbank” SA în acest sens, SRL „Pro-Leasing” a fost în drept să greveze cu gaj doar propriul drept de proprietate, existența căruia, conform contractului de leasing financiar este condiționată de survenirea unui eveniment din care depinde stingerea dreptului de proprietate. Or, SRL „Pro-Leasing” în temeiul contractului de leasing financiar nu a fost împuternicită de a greva cu gaj dreptul de proprietate a Locatarului Elena Șipovalova.

Din motivele enunțate, gajul constituit asupra autoturismului de către SRL „Pro-Leasing” este afectat de modalități, motiv din care din momentul survenirii evenimentului de care depinde întinderea sau stingerea dreptului de proprietate în privința bunului gajat (achitarea integrală a ratelor de leasing), constituind momentul încetării dreptului de proprietate al SRL „Pro-Leasing” are drept efect nulitatea gajului.

Conform art.456 Codul civil SRL „Pro-Leasing” în calitate de Locator în cadrul raporturilor contractuale de leasing nu dispune de prerogativa de a greva cu gaj dreptul de proprietate a Locatarului, obținut în condițiile contractului de leasing financiar, gajul constituit cu excedarea împuternicirilor SRL „Pro-Leasing” fiind lovit de nulitate conform art.220 Codul civil, din momentul survenirii evenimentului care constituie temei de încetare a dreptului de proprietate - achitarea integrală a ratelor de leasing.

Conform art.930 Codul civil, în favoarea locatarului în cadrul raporturilor de leasing operează limitarea legală a exercițiului dreptului de dispoziție în privința bunului ce constituie obiectul contractului de leasing financiar. În acest sens, cesiunea sau dispunerea în alt mod de drepturile ce rezultă din contractul de leasing financiar, nu afectează natura sau regimul juridic al contractului.

Astfel, gajarea drepturilor în privința bunului în favoarea unui terț, nu poate afecta drepturile dnei Șipovalova Elena în privința bunului menționat, rezultate din contractul de leasing financiar. Or, conform art.232 Codul civil, gajul constituit în privința bunului urmează a fi anulat în măsura în care acesta afectează sau schimbă regimul juridic al bunului care constituie obiectul contractului de gaj. În speță, gajul care grevează bunul afectează dreptul de proprietate al dnei Șipovalova Elena obținut prin efectul achitării integrale a plăților din cadrul contractului de leasing financiar care prin natura sa prevede în mod expres transferul dreptului de proprietate asupra bunului la expirarea contractului. Or, încălcarea de către SRL „Pro-Leasing” a interdicției legale privind exercitarea dispoziției în privința

bunului transmis în leasing, are drept efect exproprierea arbitrară a dnei Șipovalova Elena în vederea stingerii creanțelor unui terț.

Conform art.455 alin.(1) Codul civil, gajul constituit asupra autoturismului este calificat drept gaj înregistrat care, conform art.466 alin.(2) Codul civil apare în momentul înregistrării.

În speța dată, în virtutea contractului de leasing financiar, locatarului aparține dreptul de alegere a bunului - obiect al contractului de leasing financiar, cât și a contractului de gaj, contractul de gaj nu putea fi încheiat anterior contractului de leasing, cauza căruia a servit achiziționarea autoturismului.

Astfel, la momentul constituirii gajului, obiectul gajului era grevat de modalități, instituite în temeiul contractului de leasing financiar, fapt despre care creditorul gajist urma a fi informat conform art.469 Codul civil. Or, neinformarea acestuia de către debitorul gajist, nu constituie temei de executare din contul bunurilor dnei Șipovalova Elena a obligațiunilor SRL „Pro-Leasing”.

Necesită a fi reținut faptul că pct. 2 al contractului de leasing financiar prevede că, autoturismul a fost procurat de către SRL „Pro-Leasing” la cererea Locatarului căruia îi aparține alegerea parametrilor și starea tehnică a acestuia. Or, în lipsa cererii Locatarului, SRL „Pro-Leasing” în virtutea raporturilor de leasing, art.923 Codul civil, art.3 alin.(2) al Legii cu privire la leasing, nu urma să achiziționeze bunul dat, cumpărarea-vînzarea fiind determinată de scop - executarea contractului de leasing financiar, art.207 Codul civil.

Mai mult ca atât, dreptul de proprietate în privința autoturismului a fost grevat cu gaj în scopul garantării executării obligațiunilor asumate în baza contractelor de credit încheiate în perioada anilor 2009-2010 între SRL „Pro-Leasing” și BC „Moldindconbank” SA, potrivit căroră destinația creditului ca fiind completarea mijloacelor circulante (inclusiv finanțarea procurării bunurilor ulterior transmise în leasing), motiv din care BC „Moldindconbank” SA cunoștea sau trebuia să cunoască despre grevarea obiectului gajului de drepturile Locatarului rezultate din contractul de leasing financiar, inclusiv interdicția legală (art.930 Codul civil) a SRL „Pro-Leasing” de a dispune de bun în calitate de obiect al contractului de leasing.

La momentul încheierii contractului de gaj, BC „Moldindconbank” SA avea obligația de a verifica împuternicirile SRL „Pro-Leasing” de a constitui gajul în privința autoturismului. Or, lipsa informării BC „Moldindconbank” SA referitor la statutul obiectului gajului sau inducerea în eroare nu afectează drepturile dnei Șipovalova Elena în raport cu obiectul contractului de leasing financiar.

Conform art.454 Codul civil, art. 1 al Legii cu privire la gaj, contractul de gaj este un contract accesoriu, avînd drept scop garantarea executării obligațiilor rezultate dintr-un contract principal, în speță obligațiile SRL „Pro-Leasing” rezultate din contractele de credit cu BC „Moldindconbank” SA

Astfel, Elena Șipovalova în calitate de Locatar în cadrul raporturilor contractuale de leasing financiar, nu este responsabilă de executarea obligațiilor contractate de Locator și în acest sens, drepturile sale nu pot fi grevate de obligațiile SRL „Pro-Leasing” decît în măsura în care „Pro-Leasing” SRL deține o creanță în temeiul contractului de leasing financiar - achitarea integrală a ratelor de leasing. Or, gajul nu poate subzista dreptul de proprietate al Locatorului -SRL „Pro- Leasing”.

Conform art.725-728, art.732 Codul civil, pct.4.1.5 al contractului de leasing financiar, clauzele contractuale fiind dreptul Locatorului de a greva obiectul contractului de leasing cu gaj, nu pot fi interpretate în favoarea extinderii gajului după achitarea de către Locatar a ratelor de leasing, constituind drept temei de dobândire de către Locatar a dreptului de proprietate asupra obiectului contractului de leasing. Or, existența unui pretins acord privind grevarea cu gaj a bunului - obiect al contractului de leasing, grevat de dreptul Locatorului de a pretinde transmiterea în proprietate la expirarea contractului de leasing financiar, contravine prevederilor art.207 Codul civil.

În acest sens, acordul Locatorului nu poate avea efect în sensul garantării în lipsa unei cauze a obligațiilor SRL „Pro-Leasing” în raport cu terții creditori, în cazul dat cu BC „Moldindconbank” SA. Or, Șipovalova Elena nu este responsabilă de executarea obligațiilor de către SRL „Pro-Leasing” în lipsa unei temei legal și a determinării acestora. În cazul în care se pretinde că Elena Șipovalova a acceptat la momentul încheierii contractului de leasing financiar garantarea executării obligațiilor Locatorului față de terți, cu drepturile ce le deține în raport cu obiectul contractului de leasing, obligația asumată de Locatar urma să corespundă condițiilor impuse de lege, art.512 Codul civil.

În speță, obligațiile Locatorului la momentul încheierii contractului de leasing financiar nu au fost determinate și cunoscute, motiv din care orice eventual angajament în acest sens este lovit de nulitate absolută în temeiul art.220 Codul civil.

Coroborînd art.16 din Legea cu privire la leasing cu art. 457 alin. (9) Codul civil, care prevede că cel care are asupra bunului un drept afectat de modalități sau susceptibil de nulitate poate constitui doar un gaj afectat de aceleași modalități sau condiții de nulitate. Adăugăm aici și art.320 Codul civil, care prevede dreptul de proprietate asupra unui bun nou, realizat de persoană pentru sine se dobîndește de către acesta dacă legea sau contractul nu prevede altfel. Dreptul de proprietate se poate dobîndi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci cînd aceasta este translativă de proprietate. Precum și alin. (1) din art. 321 Codul civil, care prevede dreptul de proprietate este transmis dobînditorului în momentul predării bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Raportînd normele materiale menționate la speța, reclamanta a menționat că inițial a fost perfectat contractul nr.2010/520d/9876514 din 22 decembrie 2010 între SRL „Pro-Leasing” și SRL „Auto Space”. Apoi s-a semnat contractul de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011 și bunul a fost transmis către Șipovalova Elena conform Actului de predare- primire a bunului. Deci, la data de 03 mai 2011 Șipovalova Elena deținea în posesie și folosea autoturismul. La data constituirii gajului, banca trebuia să știe, reieșind din faptul că aceasta finanțează o companie de leasing, sau de acum știa - fiindcă trebuia să fie informată de compania de leasing că bunul - obiect al leasingului financiar, este în posesia și folosea unei terțe persoane, adică a dnei Șipovalova Elena și că ea, în final, după ce își va onora obligațiunile pe contractul de leasing financiar, va pretinde să obțină dreptul de proprietate asupra bunului, conform prevederilor contractului de leasing, indiferent cum își va onora obligațiunile sale pe contractul de credit bancar SRL „Pro-Leasing”.

Astfel, Banca a acceptat din start un bun ca garanție, fiind conștientă că în final trebuie să acorde degrevarea de gaj indiferent îşi va onora sau nu SRL „Pro-Leasing” obligațiile sale pe contractele de credit, iar în caz că nu va dori benevol să degreveză bunul de sub sarcina gajului, banca trebuia să prevadă că locatarul va merge în instanța de judecată unde va solicita anularea acestui viciu juridic sub formă de gaj. Banca și Compania de leasing trebuiau să prevadă expres în contractul de gaj o clauză care să stipuleze ce se întâmplă în cazul că Locatarul, Șipovalova Elena, îşi va onora obligațiile de plată pe contractul de leasing financiar și va pretinde la bunul ce la achitat pe deplin în proporție de 100%.

Reieșind din cele menționate, este evident că este un litigiu de drept referitor la bunul ce urmează a fi inclus în masa debitoare din simplu motiv că în registrul transporturilor, care ține evidența mijloacelor de transport procurate de către persoanele fizice și juridice, bunul dat este înregistrat după SRL „Pro-Leasing” în procedură de insolabilitate. Însă, în realitate, bunul este deținut în posesie și folosință de către Șipovalova Elena care după achitarea a 100% a plăților pe contractul de leasing financiar a devenit proprietar de fapt și de drept cu drepturi depline, iar în cadrul procesului de judecată urmează a fi stabilit cine este proprietarul real și de drept al bunului, Locatorul – SRL „Pro-Leasing” sau Locatarul - Șipovalova Elena și deține sau nu creditorul BC „Moldindconbank” SA un drept real asupra lui.

Conform art.5 alin. (2) a Legii insolabilității nr. 149/2012, instanța de insolabilitate dispune de competența exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, a litigiilor ce țin de masa debitoare. Dacă partea interesată invocă existența unui litigiu de drept referitor la masa debitoare, instanța de insolabilitate va judeca această cauză într-un proces separat, în procedură contencioasă, conform Codului de procedură civilă.

Conform art.6 alin. (2) a Legii insolabilității, în procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sânt supuse spre soluționare instanței de insolabilitate în condiții de contradictorialitate. În celelalte cazuri, se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă în măsura în care nu contravin unor dispoziții expres prevăzute la prezenta lege.

După stabilirea cine este proprietarul de drept și de fapt al bunului, urmează ca acest bun să fie exclus din masa debitorială sau separat.

Art. 48 din Legea insolabilității stipulează că persoana care, în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare nu este creditor chirografar, în acest caz, persoana înaintează administratorului insolabilității/lichidatorului o cerere de separare a bunului din masa debitoare sau de partajare a patrimoniului din proprietatea comună deținută cu debitorul.

Persoana este obligată să indice în cererea indicată în alin. (1) titlul în a cărui bază cere separarea sau partajarea masei debitoare, bunurile care urmează a fi separate sau partajate, evaluarea lor, locul unde se află, persoana care le deține sau administrează.

În caz de refuz al administratorului insolabilității/lichidatorului, instanța de insolabilitate, la cererea persoanei interesate, va stabili bunurile supuse separării sau partajării, calitatea de proprietar sau coproprietar, cota-parte ce se cuvine

fiecăruia și creanțele, născute din starea de proprietate comună, pe care coproprietarii le au unii față de alții.

Reclamanta a solicitat separarea bunului din masa debitoare, având drept temei executarea corespunzătoare a obligațiilor de plată ce rezultă din contractul de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011, încheiat cu SRL „Pro-Leasing” în ceea ce privește valoarea bunului, locul unde acesta se află, precum și persoana care îl deține și îl administrează, sunt consemnate în contractul de leasing financiar anterior menționat și documentele deținute de SRL „Pro- Leasing”.

Procesul de insolabilitate în privința SRL „Pro-Leasing” a fost intentat după încheierea contractului de leasing financiar, iar consecințele ce reies din raporturile de insolabilitate nu se răsfrâng asupra bunului ce este obiect al contractului de leasing financiar și în privința căruia sunt asigurate dnei Șipovalova Elena de Legea cu privire la leasing protecția drepturilor asupra bunului, primit în baza contractului de leasing financiar în posesiune și folosință temporară, în egală măsură ca și protecția stabilită de legislația civilă asupra dreptului de proprietate.

Prin urmare, bunul ce face obiectului leasingului în baza contractului de leasing financiar nu poate fi inclus în masa debitoare în scopul garantării creanțelor altor creditori ai SRL „Pro-Leasing”, deoarece Șipovalova Elena 1-a achitat integral.

În virtutea Legii insolabilității, ridicarea interdicțiilor aplicate asupra bunurilor pretinse de creditori se permite numai de către instanța de judecată care examinează procesul de insolabilitate al creditorului. În același timp, înregistrare dreptului de proprietate, solicitat de Șipovalova Elena prin cererea dată, este protejat atât de prevederile legislației naționale și în special de art. art. 315, 316, 320, 321 Codul civil, potrivit cărora dreptul de proprietate este perpetuu și garantat, iar proprietatea este, în condițiile legii, inviolabilă, cât și prevederile legislației internaționale, în special de clauzele art. 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale.

De asemenea, în temeiul art.486 alin. (2) Codul civil, bunul grevat cu gaj se consideră liber de gaj în cazul în care dobânditorul (Șipovalova Elena) se consideră de bună-credință și că nu există gaj și nu sunt circumstanțele în a căror virtute ar fi trebuit să știe despre existența gajului. În aceeași ordine de idei este prevăzută și la art.494 Codul civil, care prevede că Șipovalova Elena, în cazul încălcării drepturilor sale, poate contesta în instanța de judecată valabilitatea gajului sau să urmărească bunul gajat ce-i aparține.

Instanța de insolabilitate și administratorul procesului de insolabilitate urmează să țină cont de faptul că, conform practicii CEDO și Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale - dreptul de proprietate este apărat de art. 1 al Primului protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

În aceeași ordine de idei, potrivit pct. 1 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.17 din 19 iunie 2000 privind aplicarea în practica judiciară de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, prevederile art.4 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova, precum și din hotărârea Curții Constituționale nr.55 din 14 octombrie 1999 privind interpretarea unor prevederi ale art.4 din Constituția Republicii Moldova, rezultă că CEDO constitui o parte integrantă a sistemului

legal intern și respectiv urmează a fi aplicată direct ca oricare altă lege a Republicii Moldova cu deosebirea că CEDO are prioritate față de restul legilor interne care îi contravin.

La judecarea cauzelor instanțele de judecată urmează să verifice dacă legea sau actul, care urmează a fi aplicat și care reglementează drepturile și libertățile garantate de CEDO sunt compatibile cu prevederile acesteia, iar în caz de incompatibilitate instanța va aplica direct prevederile Convenției, menționând acest fapt în hotărîrea sa. De remarcat că mecanismul de control, instituit de Convenția Europeană Pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale este unul subsidiar, obligația garantării și asigurării protecției drepturilor omului fiind atribuită în sarcina instanțelor naționale.

Reieșind din cele expuse, obținerea de către Șipovalova Elena a dreptului de a finisa înregistrarea proprietății asupra bunului este un fapt incontestabil și imperativ.

În drept și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art.art. 1, 2, 4-7, 34, 35, 48, 66-68, 74-75 a Legii insolabilității, art. 75, 80, 166-168 Cod de procedură civilă, art. 6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

Prin urmare, Elena Șipovalova a solicitat recunoașterea dreptului de proprietate după Șipovalova Elena, asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510; ridicarea tuturor sechestrelor și interdicțiilor aplicate asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510; radierea gajului constituit în favoarea BC „Moldindconbank” SA asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, în baza contractului de gaj nr.50 din 28 decembrie 2010; înregistrarea dreptului de proprietate asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, după Șipovalova Elena în Registrul transporturilor deținut de către Direcția înregistrarea Transporturilor și Calificarea Conducătorilor Auto a Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicații.

La 23 mai 2014 Elena Șipovalova a formulat cerere de concretizare, în care a solicitat separarea autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510 din masa debitoare a SRL „Pro-Leasing” în proces de insolabilitate; recunoașterea dreptului de proprietate după Elena Șipovalova asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510; ridicarea tuturor sechestrelor și interdicțiilor aplicate asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510; radierea gajului constituit în favoarea BC „Moldindconbank” SA asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, în baza contractului de gaj nr. 50 din 28 decembrie 2010 (Confirmare de înregistrare a gajului nr.150493 din 29 decembrie 2010, eliberată de către Notarul public Nicolaescu Cristina) și Acordurilor adiționale aferente contractului de gaj menționat; înregistrarea dreptului de proprietate asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel”,

anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, după Șipovalova Elena în Registrul transporturilor deținut de către Direcția înregistrarea Transporturilor și Calificarea Conducătorilor Auto a Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicații.

Prin hotărârea Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2014 acțiunea Elenei Șipovalova a fost admisă parțial. A fost recunoscut dreptul de proprietate al Elenei Șipovalova asupra automobilului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510.

A fost separat automobilul de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, din masa debitoare a SRL „Pro-Leasing” în proces de insolabilitate.

A fost anulate toate sechestrele și interdicțiile aplicate anterior pe automobilul de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510.

Hotărârea dată servește temei de înregistrare a dreptului de proprietate al Elenei Șipovalova asupra automobilului de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, în Registrul Transporturilor deținut de ÎS „Cris „Registru”. În rest, acțiunea Elenei Șipovalova a fost respinsă.

La 17 iulie 2014, în termenul prevăzut de lege, SRL „Pro-Leasing” în proces de lichidare a declarat recurs împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe în partea în care acțiunea a fost admisă și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii Elenei Șipovalova.

În motivarea recursului, recurentul SRL „Pro-Leasing” în proces de lichidare a indicat că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată și emisă cu aplicarea greșită a normelor de drept material.

La soluționarea prezentului litigiu instanța de judecată a interpretat în mod eronat legea.

În fapt, prin Hotărârea Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2013 a fost constatată insolabilitate SRL „Pro-Leasing” și s-a intentat procesul de insolabilitate.

Elena Șipovalova a înaintat cererea de chemare în judecată după intentarea procesului de insolabilitate la 23 mai 2014.

Conform art. 39 alin. (1) al Legii insolabilității, masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, precum și cele pe care acesta le dobândește și le recuperează pe parcursul procesului.

În contextul normei citate, toate bunurile care pînă la 30 septembrie 2013 au aparținut SRL „Pro-Leasing”, fac parte din masa debitoare.

Astfel, potrivit scrisorii eliberată de ÎS „CRIS Registru” DÎTCCA, autoturismul de model „Porsche Cayenne”, anul 2010, motor AS 137332, nr. Caroseriei WP1ZZZ92ZBLA28510 aparținea cu drept de proprietate SRL „Pro-Leasing”, astfel acesta incontestabil face parte din masa debitoare, iar posesorul acestuia nu este decît un creditor chirografar, care are dreptul la satisfacerea creanțelor sale în corespundere cu legea insolabilității. Așadar recunoașterea dreptului de proprietate asupra unui bun care face parte din masa debitoare, după intentarea procesului de insolabilitate este neîntemeiată și ilegală.

Potrivit art. 321 alin. (1) Codul civil, dreptul de proprietate este transmis dobânditorului în momentul predării bunului mobil dacă legea sau contractul nu prevede altfel.

Așadar, atât Legea cu privire la leasing cât și contractul de leasing derogă de la prevederile art. 321 Codul civil

Conform art.9 alin. (1) din Legea cu privire la leasing, locatorul își menține dreptul de proprietate asupra bunului dat locatarului în posesiune și folosință temporară .

Conform pct. 3.5. din Contractul de leasing financiar prevede că locatarul obține dreptul de proprietate asupra bunului doar în cazul exercitării depline și în termen a obligațiilor contractuale, inclusive achitarea tuturor sumelor și penalităților indicate în contract. Transmiterea dreptului de proprietate are loc în baza unui Act de predare în proprietate, semnat de către Părți.

În concluzie, recurentul menționează cu toată certitudinea că asupra autoturismului de model „Porsche Cayenne”, anul 2010, motor AS 137332, nr. Caroseriei WP1ZZZ92ZBLA285 10, Elena Șipovalova nu poate obține dreptul de proprietate conform legislației și contractului de leasing, deoarece acesta face parte din masa debitoare iar un act de primire- predare nu a fost încheiat între părți.

Mai mult ca atât, Elena Șipovalova a făcut ultima achitare pe data de 01 noiembrie 2013, adică după intentarea procesului de insolvabilitate, astfel aceasta nu a devenit proprietar al bunului.

În conformitate cu prevederile art. 239 CPC, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședința de judecată.

Consideră că, în speță instanța de judecată a comis încălcări atât de ordin material cât și de ordin procedural, fiind emisă o hotărîre ilegală pasibilă de a fi casată.

Astfel, instanța nu a ținut cont de prevederile pct. 3.6 din Hotărîrea Plenului CSJ nr. 2 din 24 martie 2014 prin urmare, hotărîrea de intentare a procedurii de insolvabilitate urmează a fi motivată și se deduce, astfel, că oricare hotărîre în cadrul procesului de insolvabilitate va fi pronunțată integral, cu motivare, fără a se ține cont de prevederile art. 236 CPC și a pronunțat doar dispozitivul hotărîrii, fapt prin care se încalcă dreptul la apărare fiind impuși a depune recursul incomplet.

La 17 iulie 2014, BC „Moldindconbank” SA a declarat recurs împotriva hotărîrii instanței de insolvabilitate, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere integrală a acțiunii.

Recurentul BC „Moldindconbank” SA în motivarea recursului a indicat că consideră hotărîrea instanței de insolvabilitate în partea admiterii acțiunii ca ilegală, neîntemeiată, emisă cu încălcarea normelor de drept material.

Susține că BC „Moldindconbank” SA a acordat debitorului SRL „Pro-Leasing” credite în baza unui șir de contracte de credit și în asigurarea executării în termen a obligațiilor asumate conform contractelor de credit SRL „Pro-Leasing” a depus în gaj mai multe bunuri, inclusiv conform contractului de gaj nr. 50 din 28 decembrie 2010 automobilul de model „Porsche Cayenne Diesel”, anul producerii 2010 nr. motor AS137332 nr. caroseriei WP1ZZZ92ZBLA28510.

În temeiul art. 39 al Legii cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, precum și în baza demersului de înregistrare a gajului din 29 decembrie 2010, BC

„Moldindconbank” SA a înregistrat gajul asupra automobilului litigios în registrul gajului bunurilor mobile, înregistrarea fiind tăcută de Notarul Nicolaescu Cristina, sub nr. de înregistrare 150493.

Art. 471 Codul civil prevede că informația cu privire la gaj este înscrisă în registrul gajului constituie o prezumție legală a veridicității ei. Din momentul înregistrării gajului nimeni nu poate invoca necunoașterea informației înscrise în registrul gajului.

La 03 mai 2011 între SRL „Pro-Leasing” ca locator și Șipovalova Elena ca locatar a fost încheiat contractul de leasing financiar, potrivit căruia în conformitate cu pct. II al contractului dat, locatorul a predat în posesie și folosință temporară locatarului, automobilul în litigiu. Predarea bunului a fost efectuată în baza actului de predare primire ce constituie Anexa nr. 1 la contractul de leasing nominalizat.

Potrivit pct. 4.1.5 din contractul de leasing, părțile au convenit că locatorul are dreptul să gajeze bunul și toate drepturile acestuia ce rezultă din prezentul contract în favoarea creditorului BC „Moldindconbank” SA, în același timp, locatarul a fost informat că locatorul este în drept, pe perioada de acțiune a prezentului contract, să utilizeze bunul în calitate de garanție pentru executarea obligațiilor sale față de terțele persoane, iar la momentul semnării contractului de leasing, bunul în litigiu este depus în gaj în favoarea creditorului. Părțile manifestându-și acordul liber de voință, iar contractul fiind semnat de părți fără careva divergențe.

Conform cu art. 315 Codul civil, proprietarul are drept de posesiune, de folosință și de dispoziție asupra bunului. Dreptul de proprietate este acel drept subiectiv ce conferă titularului exercitarea în putere proprie și în interes propriu a atributelor de posesie, folosință și dispoziție asupra bunurilor sale în limitele determinate de lege. Un alt caracter specific proprietății este caracterul exclusiv. Caracterul exclusiv al dreptului de proprietate îi permite titularului să facă singur ce vrea cu bunul său, în limitele prevăzute de lege. Astfel proprietarul în exclusivitate posedă, folosește și dispune de aceste atribute.

Prin urmare, ca rezultat al deținerii dreptului de proprietate asupra bunului în litigiu. SRL „Pro Leasing” poate dispune de bun după bunul său plac, inclusiv să-l gajeze terțelor persoane. Faptul deținerii dreptului de proprietate asupra automobilului litigios, este confirmată ulterior și de către ÎS „CRIS Registru” DÎTCCA prin scrisoarea nr.03/1358 din 15 iulie 2013, precum și alte informații prezentate chiar de debitor prin scrisorile expediate inclusiv și prin cererea introductivă înaintată instanței de insolabilitate.

După cum a fost menționat prin hotărîrea Curții de Apel Bălți din 30 septembrie 2013 a fost intentat procesul de insolabilitate în privința debitorului SRL „Pro Leasing”.

În temeiul art. 29 al Legii insolabilității, BC „Moldindconbank” SA a înaintat cerere de validare a creanțelor și a fost validat în calitate de creditor garantat al SRL „Pro Leasing”.

La examinarea litigiului în instanța de insolabilitate cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunului gajat la BC „Moldindconbank” SA nu au fost prezentate probe în baza cărora a fost solicitată recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului în litigiu, or, potrivit

art. 11 al Legii cu privire la leasing, bunul trece în proprietatea locatarului dacă inclusiv au fost executate alte obligații prevăzute în contractul de leasing. Menționează la acest capitol că în pct. 4.1.5 și 12.9 al contractului de leasing, este expres prevăzut faptul gajării bunului în litigiu în favoarea creditorului BC „Moldindconbank” SA pentru garantarea obligațiunilor asumate în baza contractelor de credit contractate, iar în situația creată, cele alte obligații specificate în contractul de leasing nu au fost executate.

Potrivit art. 80 alin.(3) al Legii cu privire la gaj, gajul se stinge prin stingerea obligației a cărei executare acesta o garantează. Asemenea temeiuri sunt stipulate și la art. 495 Codul civil, inclusiv în pct. 13, al contractului de gaj nominalizat.

În situația creată, SRL „Pro Leasing” a încălcat prevederile contractelor de credit prin admiterea restanțelor la tranșele creditului și la alte sume aferente creditelor contractate, astfel acumulând datorii totale potrivit calculului din 30 septembrie 2013 în mărime de 2 785 050,14 lei și 1 043 440,65 euro.

Prin urmare, onorarea obligațiilor contractuale de una din părțile contractului de leasing după cum invocă reclamantul în cererea de chemare în judecată nu a dus ca rezultat la achitarea ratelor la creditele garantate.

Raporturile juridice între locator și locatar nu trebuie să afecteze calitatea băncii ca creditor garantat. Stipulările art.61 al Legii cu privire la gaj, prevăd, creditorul gajist poate exercita drepturile de gaj în cazul în care debitorul nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia. Art. 487 CC, prevede că creditorul gajist își exercită dreptul de gaj, indiferent de faptul cine deține bunul gajat. Iar potrivit art. 1 al Legii cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, este de înțeles că gajul este o garanție reală în al cărei temei creditorul gajist poate urmări bunul gajat având prioritate față de alți creditori, inclusiv față de stat, la satisfacerea creanței garantate. Prevederi similare sunt stipulate și în art. 454 al CC al RM.

Conform pct. 12.9 din contractul de leasing, locatarul a fost informat despre faptul că locatorul este în drept, pe perioada de acțiune a contractului de leasing, să utilizeze bunul în calitate de garanție (gaj fără depozitare) pentru executarea obligațiilor sale față de terțele persoane, iar la momentul semnării contractului de leasing automobilul era depus în gaj în favoarea BC „Moldindconbank” SA. Așadar, prin prisma documentelor anexate, este evident că la momentul contractării contractului de leasing bunul era gajat în favoarea creditorului și constituia proprietatea exclusivă a SRL „Pro Leasing”.

La semnarea contractului de leasing reclamant aintimată a cunoscut faptul că automobilul ce intenționa să-l achiziționeze, nu este liber de careva grevări și semnându-l acesta a dat acordul la achiziționarea automobilului în condițiile enunțate. Astfel, acesta preluând toate drepturile și obligațiile stipulate prin contract, și-a asumat conștient riscul că bunul poate fi urmărit de către creditorul BC „Moldindconbank” SA în scopul stingerii datoriei ce rezultă din contractele de credit enunțate în cazul admiterii restanțelor. Prin urmare, nu poate pretinde recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului, deoarece creanța garantată nu a fost stinsă, iar gajul acordă prioritate creditorului garantat la urmărirea acestuia.

Concomitent, legislația în vigoare cu privire la gaj fixează limite care împiedică realizarea liberă a dreptului de proprietate. Conform art. 477 alin. (3)

Codul civil, debitorul gajist nu este în drept să înstrăineze bunurile gajate. cu excepția cazurilor când dispune de autorizație în acest sens, eliberată de creditorul gajist.

Așadar, obligațiile garantate prin gaj constituie achitarea ratelor la creditele încheiate între SRL „Pro Leasing” și BC „Moldindconbank” SA, obligație care nu a fost stinsă pînă la moment, care a generat creșterea unei datorii a SRL „Pro Leasing”.

Subliniem că, garanția întru executarea contractelor de credit nominalizat a constituit contractul de gaj nr. 7 din 20 noiembrie 2009 și nu contractul de leasing care vizează alte persoane decît creditorul BC „Moldindconbank” SA.

În același timp, în cadrul judecării cauzei, instanța de judecată este obligată să se ghideze și să asigure participanților la proces, principiile fundamentale ale dreptului procedural civil, dintre care evidențiază principiul nemijlociții și oralității în dezbaterile judiciare (art.25 CPC al RM,) principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale (art. 26 CPC al RM) și principiul disponibilității în drepturi a participanților la proces (art.2 7 CPC al RM).

Astfel, consideră că în speță, la examinarea pricinii în cauză, instanța de judecată a admis încălcări de ordin material fiind emisă o hotărîre ilegală și pasibilă de a fi anulată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile depuse în termen, neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea hotărîrii primei instanțe din următoarele motive.

În conformitate cu art.445 al.(1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel precum și hotărîrea primei instanțe.

Pe parcursul examinării pricinii s-a stabilit că la 03 mai 2011, Elena Șipovalova a încheiat cu SRL „Pro-Leasing” contractul de leasing financiar nr. 0052-2010. Obiectul contractului de leasing financiar menționat este: procurarea, în proprietate, de către Elena Șipovalova, prin intermediul SRL „Pro-Leasing” în baza leasingului financiar a autoturismului de model „Porsche Cayenne Diesel, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie VP1ZZZ92ZBLA28510 (f. d. 12-20).

S-a stabilit că Elena Șipovalova a executat condițiile contractului de leasing achitînd integral obligațiile asumate prin contractul de leasing financiar nr 0052-2010 din 03 mai 2011 și nu are posibilitate să-și înregistreze dreptul de proprietate pe automobil din motivul că la 28 decembrie 2010 BC „Moldindconbank” SA și SRL „Pro-Leasing” au încheiat contractual de gaj nr.50, prin care mai multe bunuri, inclusiv automobilului de model Porsche Cayenne Diesel, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510 au fost gajate băncii în scopul asigurării rambursării mai multor credite primite de SRL „Pro-Leasing” (f.d.138).

Conform art. 321 alin. (1) Codul civil, dreptul de proprietate este transmis dobînditorului în momentul predării bunului dacă legea sau contractul nu prevede astfel.

Conform art. 9 alin. (3) a Legii cu privire la leasing, în cazurile prevăzute la art. 11 alin. (2) lit. a) și b) locatarul poate obține dreptul de proprietate asupra bunului dacă contractul de leasing nu prevede astfel.

Art. 1 alin. (2) lit. a) a Legii cu privire la leasing, în cazul expirării contractului de leasing financiar bunul trece în proprietatea locatarului dacă durata contractului de leasing corespunde cu termenul de amortizare și/sau au fost efectuate toate plățile ce rezultă din obligațiile contractuale și dacă au fost executate alte obligații, în cazul în care părțile au convenit în acest sens în contract.

Pct. 3.5. din Contractul de leasing financiar nr.0052-2010 din 03 mai 2011, prevede că „Locatarul” - Șipovalova Elena, obține dreptul de proprietate asupra bunului doar în cazul exercitării depline și în termen a obligațiunilor contractuale, inclusiv achitarea tuturor sumelor și penalităților indicate în contract. Transmiterea dreptului de proprietate are loc în baza Actului de predare în proprietate, semnat de către Părți.

Contractul de leasing nr.0052-2010 din 03 mai 2011 conține aceleași prevederi (pct.3.5), fără a impune alte condiții privitor la obținerea dreptului de proprietate astfel, existența dreptului de proprietate fiind condiționată doar de achitarea integrală a ratelor de leasing, condiție care a fost îndeplinită de către reclamant până la intentarea insolabilității față de SRL „Pro-Leasing”,

Reieșind din circumstanțele stabilite și conform normelor de drept material enunțate prima instanță corect a admis pretenția intimetei-reclamante cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra automobilului.

Astfel, la 09 octombrie 2013, Elena Șipovalova s-a adresat cu cerere către administratorul procedurii de insolabilitate al SRL „Pro-Leasing” și BC „Moldindconbank” SA privind radierea gajului și transmiterea autoturismului în proprietatea sa (f.d.67-68), cererile fiind lăsate fără răspuns, cu toate că art. 923 alin. (3) și (4) Codul civil prevede expres că la expirarea contractului de leasing locatorul va respecta dreptul de opțiune a locatarului de a cumpăra bunul, de a prelungi contractul de leasing ori de a înceta raporturile contractuale.

Conform art.2 al Legii insolabilității, masa debitoare reprezintă bunuri, inclusiv mijloace bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, aflate în proprietatea debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, dobândite sau recuperate pe parcursul acestuia, cu excepția bunurilor care, potrivit legii, nu sînt pasibile de executare silită.

Art.39 alin. (1) al Legii insolabilității, masa debitoare cuprinde toate bunurile debitorului la data intentării procesului de insolabilitate, precum și cele pe care acesta le dobîndește și le recuperează pe parcursul procesului. Iar, potrivit art.41 al Legii insolabilității, masa debitoare servește la executarea creanțelor patrimoniale ale creditorilor.

Conform prevederilor art.48 al Legii insolabilității, persoana care în baza unui drept real sau personal, poate demonstra că bunul nu poate fi inclus în masa debitoare nu este creditor chirografar, înaintează administratorului insolabilității o cerere de separare a bunului din masa debitoare. În cerere, persoana este obligată să indice titlul în al cărui temei cere separarea bunului din masa debitoare, pretenție care va fi admisă de instanța de judecată, întrucît instanța a recunoscut dreptul de proprietate a Elenei Șipovalova la automobilul menționat.

Reieșind din cele expuse este cert faptul că Elena Șipovalova în cadrul examinării pricinii a confirmat dreptul ei la separarea bunului, dovedind că a respectat întru tot condițiile contractului de leasing financiar.

În aceste condiții prima instanță temeinic și legal a admis pretențiile reclamantei cu privire la recunoașterea dreptului de proprietate asupra autoturismului de model Porsche Cayenne Diesel, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, precum și separarea bunului din masa debitoare. De asemenea corect prima instanță a ridicat toate sechestrile și interdicțiile aplicate asupra autoturismului, aceasta fiind o cerere subsecventă celor menționate mai sus, cu dispunerea înregistrării dreptului de proprietate asupra autoturismului după intimata Elena Șipovalova în Registrul transporturilor deținut de care Direcția înregistrarea Transporturilor și Calificarea Conducătorilor Auto a Ministerului Tehnologii Informaționale și Comunicații.

Totodată, instanța de recurs consideră că prima instanță just a respins pretenția Elenei Șipovalova privind radierea gajului constituit în favoarea BC „Moldindconbank” SA asupra autoturismului de model Porsche Cayenne Diesel, anul producerii 2010, nr. motor AS137332, nr. caroserie WP1ZZZ92ZBLA28510, în baza Contractului de gaj nr.50 din 28 decembrie 2010 din considerentele ce succed.

Conform contractului de gaj nr. 50 din 28 decembrie 2010, automobilul în litigiu, de rînd cu alte 51 de automobile, a fost gajat în contul executării obligațiunilor SRL „Pro-Leasing” față de BC „Moldindconbank” care rezultă din contractul de credit nr. 66/1 din 25 septembrie 2009; contractul de credit nr. 68/3 din 25 septembrie 2009; contractul de credit nr. 32/2 din 04 martie 2010; contract de credit 33/3 din 04 martie 2010; contractul de credit nr. 90/6 din 06 iulie 2010; contract de credit nr. 89/5 din 15 iulie 2010; contractul de credit nr. 91/7 din 06 iulie 2010; contractul de credit nr. 101/8 din 09 august 2010; contractul de credit 102/9 din 09 august 2010; contractul de credit nr. 103/10 din 09 august 2010; contractul de credit nr. 156/14 din 23 decembrie 2010; contractul de credit nr.157/15; contractul de credit nr.158/16 din 23 decembrie 2010.

Art. 1240 Codul civil stabilește că părțile pot conveni asupra constituirii unor garanții reale (gaj), personale (fidejusiune) sau a unor alte garanții uzuale în practica bancară. Potrivit art. 14 al Legii cu privire la gaj, poate fi garantată prin gaj una sau mai multe obligații. Obligația garantată poate fi viitoare sau condiționată.

Conform pct. 4.1.5 a contractului de leasing financiar încheiat între Elena Șipovalova și SRL „Pro-Leasing”, ultimul a fost în drept să gajeze obiectul leasingului.

Pct. 4.2.5 din contractului de leasing financiar prevede că în caz de executare integrală și în termen a obligațiilor de către locatar, inclusiv achitarea tuturor plăților prevăzute de contract să asigure radierea gajului asupra bunului în cazul în care bunul este gajat, obligație care nu a fost îndeplinită de către locatar.

Prin urmare, SRL „Pro-Leasing” era în drept să garanteze obligațiile sale față de terți cu bunul obiect al contractului de leasing financiar. Din materialele pricinii se constată că, la momentul încheierii contractului de leasing financiar nr. 0052-2010 din 03 mai 2011 bunul era deja grevat cu gaj în favoarea BC „Moldinconbank” SA, contractul de gaj fiind datat cu 28 decembrie 2010.

Iar, conform art. 471 Codul civil, faptul că informația cu privire la gaj este înscrisă în Registrul gajului, constituie o prezumție legală a veridicității ei. Din momentul înregistrării gajului nimeni nu poate invoca necunoașterea informației înscrise în registrul gajului.

Așadar, prima instanță corect a concluzionat că Elena Șipovalova nu poate să invoce faptul că n-a cunoscut despre faptul că automobilul contractat în baza contractului de leasing financiar, era gajat la acel moment.

Conform prevederilor art.80 alin.(3) al Legii cu privire la gaj nr. 449-XV din 30 iulie 2001, gajul se stinge prin stingerea obligației a cărei executare acesta o garantează. Asemenea temeuri sînt stipulate și la art. 495 Codul civil, inclusiv în pct. 13, al contractului de gaj nominalizat.

Potrivit art.495 lit. a)-e) Codul civil prevede că dreptul de gaj încetează în cazul: stingerii obligației garantate prin gaj; expirării termenului pentru care a fost constituit gajul; pieririi bunurilor gajate; comercializării silite a bunurilor gajate; altor situații prevăzute de legislație.

De asemenea s-a mai stabilit că potrivit informației ce se conține în referința depusă de recurentul BC „Moldincombank” SA (f.d.133), datoria SRL „Pro-Leasing” față de BC „Moldindcombank” SA constituie suma de 10430,65 Euro și 2785 050,14 lei, fapt necontestat de lichidatorul SRL „Pro-Leasing”.

Conform art. 454 Codul civil, gajul este un drept real în al cărui temei creditorul (creditorul gajist) poate pretinde satisfacerea creanțelor sale cu preferință față de ceilalți creditori, inclusiv statul, din valoarea bunurilor depuse în gaj în cazul în care debitorul (debitorul gajist) nu execută obligația garantată prin gaj. Gajul se află în legătură cu obligația garantată prin gaj, reprezintă un raport de drept accesoriu față de obligația principală și este condiționat în timp de durata acesteia dacă legea sau contractul de gaj nu prevede altfel.

Potrivit art. 668 Codul civil, contractul încheiat legal obligă părțile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar și la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanțele sau cu principiile echității.

În aceste circumstanțe este cert faptul că SRL „Pro-Leasing” a încălcat prevederile contractelor de credit prin admiterea restanțelor la tranșele creditului și la alte sume aferente creditelor contractate, astfel acumulînd datorii totale potrivit calculului din 30 septembrie 2013 în sumă totală de 2785050,14 lei și 1043440,65 euro.

Prin urmare, nici contractul de gaj, nici legea cu privire la gaj, nici normele Codului civil, nu prevăd nici un temei legal de stingere a gajului în situația cînd debitorul gajist nu-și execută obligațiile garantate de gaj, iar onorarea obligațiilor contractuale de una din părțile contractului de leasing după cum invocă Elena Șipovalova în cererea de chemare în judecată nu a dus ca rezultat la achitarea ratelor la creditele garantate, în acest sens nefiind prezentate probe pertinente, concludente și utile.

Totodată, art. 61 din Legea cu privire la gaj, creditorul gajist poate exercita drepturile de gaj în cazul în care debitorul nu a executat conform contractului sau a executat în mod necorespunzător obligația garantată ori o parte a acesteia.

Conform art. 487 Codul civil, creditorul gajist își exercită dreptul de gaj, indiferent de faptul cine deține bunul gajat, iar potrivit art. 1 al Legii cu privire la gaj nr. 449 din 30 iulie 2001, este de înțeles că gajul este o garanție reală în al cărei

temei creditorul gajist poate urmări bunul gajat având prioritate față de alți creditori, inclusiv față de stat, la satisfacerea creanței garantate. Prevederi similare sînt stipulate și în art. 454 Codul civil.

La semnarea contractului de leasing, reclamanta a cunoscut despre faptul că, automobilul pe care intenționa să-l achiziționeze nu este liber de sarcini, or, semnînd contractul de leasing financiar, aceasta a dat acordul la achiziționarea automobilului în condițiile enunțate.

În aceste circumstanțe, Colegiul consideră că prima instanță corect a ajuns la concluzia cu privire la respingerea pretenției privind radierea gajului ca fiind neîntemeiată.

De asemenea, din acțiunea depusă rezultă că Elena Șipovalova a solicitat nulitatea gajului, întemeindu-și cererea de nulitate a gajului pe prevederile art. 456 alin. (2) Codul civil, care prevede că debitorul gajist este proprietarul sau un alt posesor și uzufructuar legal al bunurilor depuse în gaj care are dreptul de a înstrăina aceste bunuri, temei pe care nu are tangență cu speța dată și nu poate fi aplicat la cerința de nulitate a gajului.

Mai mult, în susținerea pretenției date intimata-reclamantă a mai invocat și prevederile art. 220 Codul civil care de asemenea sunt inaplicabile cazului din speță.

Astfel, prima instanță just a respins și pretenția Elenei Șipovalova cu privire la nulitatea gajului.

Prin urmare, instanța de recurs constată că prima instanță corect a ajuns la concluzia de admitere parțială a acțiunii, iar argumentele recurenților din recursurile declarate sunt lipsite de suport legal și probatoriu.

Concluzia primei instanțe în acest sens este bazată pe probe concludente, utile și pertinente și corespunde prevederilor legislației în vigoare, care au cercetat pertinent probele administrate la materialele pricinii și corect au soluționat litigiul dat în conformitate cu art. 130 Codul de procedură civilă.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că hotărîrea primei instanțe este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Pro Leasing” în proces de lichidare și Banca Comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni.

Se menține hotărîrea Curții de Apel Bălți din 03 iulie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Elenei Șipovalova împotriva Societății cu răspundere limitată „Pro-Leasing” în proces de lichidare, Banca comercială „Moldindconbank” societate pe acțiuni cu privire la recunoașterea dreptului de

proprietate, radierea gajului, nulitatea gajului, separarea bunului, înregistrarea dreptului de proprietate, ridicarea sechestrelor.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Nicolae Clima

Vera Macinskaia

Sveatoslav Moldovan

Valeriu Doagă

Ion Corolevschi